

Wieści

Z gminy

USTKA

Kącik seniora
Podsumowano
konkurs Srebrne
Serce

4-5

**Gminne konkursy
ogłoszone**
Dekoracja, Szopki
i Kartka Świąteczna

6-8

**Białe Bociany
rozdane**
Gmina Ustka górą!

7

Idea Zero Waste
Zanim coś wyrzucisz
zastanów się

8

Gazeta bezpłatna

kwartalnik

nr 04/2020

Grudzień 2020r.

Drodzy mieszkańcy i goście gminy Ustka

W Państwa ręce oddajemy ostatni w tym roku numer „Więści...”. Znajdą w nim Państwo informacje o najważniejszych i najciekawszych wydarzeniach, jakie miały miejsce na terenie naszej gminy w ostatnich tygodniach. Numer wyjątkowy, bo świąteczny, dlatego znajdą w nim Państwo kilka pomysłów na wigilijne potrawy, ale również ozdoby i niebanalne prezenty. W „Więściach...” znajdą Państwo również informacje o bieżących wydarzeniach w gminie, między innymi o inwestycjach drogowych. Tych w wielu miejscowościach jest wciąż wiele. Mniejszych, większych, ale przede wszystkim takich, na które czekali mieszkańcy. Wiele inwestycji już ukończyliśmy, inne właśnie rozpoczynamy. Okres przedświąteczny to czas, w którym chętniej niż zwykle otwieramy się na potrzeby innych. O tym też znajdą Państwo informacje w gazecie. Nie zapomnieliśmy również o poradach i profilaktyce zdrowotnej. Grudzień to także tradycyjnie czas podsumowań. Rok 2020 był inny niż jakikolwiek poprzedni. Wszystko za sprawą koronawirusa, który wiosną odmienił nasze życie. Od dziewięciu miesięcy wiele rzeczy nie jest już takich, jak dotychczas. Żyjemy w czasie wielu ograniczeń, obostrzeń i strachu o siebie i swoich bliskich. To, co było oczywiste jeszcze rok temu, jak na przykład spotkania z rodziną czy przyjaciółmi, wspólna zabawa i radość bycia ze sobą, a nawet praca w swoim dotychczasowym miejscu zatrudnienia czy nauka w szkol-

nej klasie, już takie oczywiste nie są. Z powrotem do starych przyzwyczajeń i nawyków, do naszej normalności, musimy jeszcze trochę poczekać. Mocno wierzę w to, że rok 2021 będzie lepszy niż ten, który właśnie się kończy. Wierzę w to, że zaczniemy żyć tak, jak chcemy, dla siebie, ale także dla innych. Wierzę w to, że ponownie będziemy razem, bez strachu i pandemicznego dystansu. Tej wiary życzę Państwu na cały przyszły rok. Ale zanim w niebo polecą sylwestrowe fajerwerki, najpierw ku niebu uniosą się melodie polskich kolęd śpiewane w rodzinach podczas wigilijnej wieszczy. Niech okres Bożego Narodzenia będzie dla Nas wszystkich czasem spokoju, radości i wytchnienia. Życzę Państwu przede wszystkim zdrowia i siły, by radzić sobie z przeciwnościami. Życzę szczęścia, by omijało Państwa wszystko, co złe. Życzę radości z sukcesów, nawet tych najmniejszych.

Anna Sobczuk-Jodłowska,
Wójt Gminy Ustka

Po sesji rady gminy

Podczas XXII Sesji Rady Gminy Ustka, która odbyła się online, radni podjęli kilka uchwał dotyczących spraw finansowych i gospodarki drogowej.

Radni zdecydowali o udzieleniu pomocy finansowej Powiatowi Słupskiemu na organizowanie publicznego transportu zbiorowego; zwolnieniu od podatku od nieruchomości w ramach pro-

gramu pomocy de minimis na tworzenie nowych miejsc pracy; o opłacie targowej oraz o zmianach w budżecie gminy na 2020 rok.

Radni podjęli też decyzję przyjęcia przez gminę od powiatu słupskiego spraw związanych z zarządzaniem publiczną drogą na działkach nr 115/2, 115/9 obręb Zaleskie PGR i 319/2 obręb Zaleskie; o zawarciu porozumienia dotyczącego

współpracy gminy z Gdańskiem w zakresie wspólnego przygotowania oraz przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówień publicznych na realizację promocji produktu turystycznego pn.: Pomorskie Trasy Rowerowe. Ponadto radni przyjęli „Program współpracy gminy Ustka na rok 2021 z organizacjami pozarządowymi”, zaopiniowali też projekt przebiegu granic pasa tech-

nicznego na terenie gminy Ustka.

Radni zapoznali się z prezentacją projektu zagospodarowania tzw. ryneczku w Przewłocie i przyjęli informację o umorzeniach, odroczeniach i zwolnieniach podatkowych w 2020 roku.

Wszystkie uchwały i informacje na temat pracy rady dostępne są na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy Ustka w zakładce – Działalność Rady Gminy.

Dzieje się na drogach

Doga Pęplino-Wodnica, etap I.

W końcowej fazie projektowania jest dokumentacja w zakresie dróg na osiedlu Przewłoka I (nowe zabudowania) etap I projekt. Na ten rok zaplanowano opracowanie dokumentacji technicznej dla ulic: Długosza, Konarskiego, Konopnickiej, Dąbrowskiej, Prusa, Hłaski, Kasprówicza, Szymborskiej, Nałkowskiej, Lema, Orzeszkowej, Brzechwy, Herberta oraz Fredry. Łączna długość tych dróg wynosi niemal 4,5 kilometra. Zakres przedmiotu zamówienia obejmuje: branżę drogową, branżę sanitarną (odwodnienie oraz usunięcie kolizji z istniejącą infrastrukturą wodno-kanalizacyjną i gazową), branżę elektryczną (usunięcie kolizji z istniejącą infrastrukturą elektryczną i elektroenergetyczną). Projekt realizuje konsorcjum firm: Pracownia Projektowa Danuta Żuber z Dębicy Kaszubskiej oraz Zakład Usług Budowlanych i Drogowych Bogdan Misiura z Sianowa. Wartość projektu wynosi 144,5 tysiąca złotych.

Dokonano odbioru modernizacji drogi gminnej nr 101206G w miejscowości Pęplino. Powstała nowa nawierzchnia betonowa o długości niemal

kilometra i szerokości jezdni trzech metrów wraz z obustronnymi pobocznymi z kruszywa o szerokości 75 cm. Prace zrealizowało Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Lorek ze Słupska. Wartość robót wyniosła prawie 340 tysięcy złotych, w tym prawie 140 tysięcy złotych stanowiło dofinansowanie z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych Województwa Pomorskiego.

W trakcie uzyskiwania ostatnich pozwoleń i uzgodnień jest projekt remontu mostu na rzece Łupawa w Rowach. Projekt wykonuje Firma Milmost Budownictwo Inżynieryjne Lesław Milewski z Legnicy. Wartość projektu wynosi ponad 36 tysięcy złotych. Przekazano plac budowy dla zadania „Budowa ulicy Jodłowej wraz z oświetleniem w miejscowości Dębina finansowana z dotacji budżetu państwa w ramach Funduszu Dróg Samorządowych”. Roboty wykonywać będzie Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Lorek ze Słupska. Wartość robót budowlanych wynosi ponad 820 tysięcy złotych.

Firma Zimar z Bytowa zrealizowała remont nawierzchni szutrowych w okolicach Słowińskiej Grupy Rybackiej w Przewłocie. Powstała nawierzchnie z

Droga szutrowa Przewłoka - kolejny etap scalenie i podział

kruszywa na odcinku o długości około 550 m i szerokości 3 m. Wartość remontu wyniosła prawie 130 tysięcy złotych.

W trakcie uzyskiwania ostatnich uzgodnień jest budowa drogi gminnej nr 101486G w Poddąbiu. Inwestycja jest realizowana w formule zaprojektuj i wybuduj. Prace realizuje firma Krężel z Kobylnicy. Wartość zadania wynosi niemal 700 tysięcy zł, w tym jest dofinansowanie w wysokości prawie 560 tysięcy zł z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Pomorskiego.

Zrealizowana została zmiana nawierzchni na betonową drogi do posesji Możdżanowo 12. Powstała nowa nawierzchnia betonowa o długość 200 m, szerokości jezdni 3,5 m, wraz z obustronnymi pobocznymi z kruszywa o szerokości 75 cm. Prace zrealizowało Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Lorek ze Słupska. Wartość robót wyniosła ponad 71 tysięcy złotych.

Wykonano także kolejne dywaniki asfaltowe na wybranych najstarszych drogach betonowych w miejscowościach Gąbino, Duniowo i Wodnica Kolonia. Prace wykonała firma Furges z Końcewa. Wartość prac wyniosła ponad 155 tysięcy złotych.

Zakończono wymianę na-

wierzchni na betonową przy ul. Kruczej w Modlinku. Powstała nowa nawierzchnia betonowa o długości 150 m, szerokości jezdni 3 m wraz z obustronnymi pobocznymi z kruszywa o szerokości 75 cm. Prace zrealizowało Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Lorek ze Słupska. Wartość robót wyniosła ponad 69 tysięcy złotych.

Trwają prace nad nowymi nawierzchniami betonowymi w Machowinie i na odcinku Redwanki - Wytowno Kolonia. Prace realizuje Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Lorek ze Słupska. Wartość robót wyniosła ponad 100 tysięcy zł, a z Redwanek do Wytowna Kolonia niemal 200 tysięcy złotych. Drogi powstaną jeszcze w tym roku.

Firma Herkules z Krępy Słupskiej realizuje zadanie „Budowa dróg tymczasowych (ul. Kasztanowa, Klonowa, Bukowa, Świerkowa, Cisowa, Limbowa, Jodłowa i Sosnowa) w m. Przewłoka”. Powstaną nowe nawierzchnie szutrowe o szerokości od 5 do 6 m na łącznej długości prawie dwóch kilometrów. Wartość robót budowlanych wynosi 800 tysięcy złotych. Prace powinny się zakończyć w przyszłym roku.

Możdżanowo

ul. Krucza w Modlinku

Następny numer
już w marcu

Więści
z gminy
USTKA

Redaktor naczelny: Renata Świąder-Pijanowska

Wydawca: Urząd Gminy Ustka, ul. Dunina 24 76-270 Ustka

Druk: Polska Press, ul. Słowiańska 3a, 75-846 Koszalin

Nakład: 2 500 egz.

Projekt: Centrum Kultury Gminy Ustka

Kontakt: wieści@vp.pl, tel. 515 135 677

Skład: Justyna Dudek

Środowami Miłośników Gminy oraz Wsi, który w różny sposób wzbudził mię & naszą Małą Ojczyznę!

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia Wszystkim Panstwom iść mejrodeczmiejscie życzenia.

Choć czas pandemii nie napawa optymizmem i wielu osobom dane było zmierzyć się z konsekwencjami choroby, doświadcząc niewyobrażalnego bólu i cierpienia po stracie bliskich, jesteśmy pełno nadziei, że każdy z Was odnajdzie w przedświątecznym czasie chociaż momentkę magii i dzieciństwa, z którymi kajośmy się zawsze te niepowtarzalne i radośnie Świąta.

To prawda, że Świąt na chwilę przytomost o okoliczności zmuminy do refleksji.

Szczególnie w trudnym czasie ludzie powinni myśleć o innych ludziach.

Wzmiechaj się do siebie mieć świadomość, że nie wszystko jest w naszej mocy, że w życiu dzieją się rzeczy, na które nie mamy wpływu. #Ia no i takie, które możemy w dowolny sposób modelować.

Nie mażemiasz do nich i ja podchodzić. Ważne, by zachować równowagę. To by to nie oznaczało.

Życząc Panstwom optymizmu na każdy dzień, siły i przetrwaniu trudności, adnowie, by móc stawiać swoje problemom i ogromu odpowiedzialności - podstawa mejrodeczmiejscie ludzkich wartości. Dla każdego innych, ale każde budujących indywidualnie różne potrzeby - w rodzinie, miejscu pracy czy spoteczności.

Życząc Panstwom, by w każdej chwili Waszego życia „horunki” były tylko horunkami o, ciotek prostotą zawsze ciotekiem,”

Wesołych Świąt!

Anna Sobczak-Jodłowska
Wójt Gminy Ustka

Boże Narodzenie 2020

Aktywni seniorzy

Podsumowano konkurs Srebrne Serce na najbardziej aktywnego seniora w gminie Ustka, organizowanym w ramach projektu Srebrna Sieć.

I miejsce zajęła Zofia Stodoła, II miejsce przypadło Jadwidzie Ostrowskiej, III miejsce jury przyznało Bożenie Dudzie. Wyróżnienie w konkursie zdobył Andrzej Laskowski. Zwycięzcy otrzymali statuetki, nagrody rzeczowe oraz bony pieniężne na zakupy w drogerii.

Nie daj się rakowi

Nowotwory to od lat jedna z najczęstszych przyczyn zgonów Polaków. Choroby nowotworowe dotyczą osoby w każdym wieku, szczególnie jednak seniorów. Aby nie dać się rakowi i długo cieszyć się zdrowiem, należy zmienić dietę. Profilaktyka chorób nowotworowych to: ograniczenie w diecie tłuszczów, zwiększenie

dostarczania błonnika, zwiększenie spożycia owoców, warzyw i ziaren zbóż, unikanie cukru, zwalczanie otyłości, zachowanie umiaru w spożyciu produktów alkoholowych, ograniczenie do minimum potraw solonych, marynowanych i wędzonych, okresowe rtg płuc oraz badanie krwi. Dieta antyrakowa powin-

na zawierać produkty bogate w witaminę A (owoce, warzywa pomarańczowe i ciemnozielone, liściaste), witaminę C (owoce cytrusowe, brokuły, melony, papryka, kalafior, ziemniaki, truskawki) oraz w witaminę E (całe ziarna zbóż, nasiona słonecznika, oleje roślin, brokuły, kapusta, gorczyca, kalafior, rzepa).

Zakupy na telefon

Osoby starsze, samotne, bez możliwości pomocy ze strony rodziny, a także te przebywające na kwarantannie, mogą korzystać z usługi zakupy na telefon w wybranych sklepach znajdujących się w ich miejsc-

wościach. Taką możliwość ze względu na panującą epidemię koronawirusa daje program realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z radnymi, sołtysami oraz wła-

ścicielami sklepów z terenu gminy Ustka.

Co ważne, zakupy dowożone są tylko na terenie miejscowości, w której znajduje się sklep, od poniedziałku do piątku.

Przedstawiamy wykaz sklepów, w których można zrobić zakupy na telefon.

Lp.	Nazwa sklepu i adres	Telefon	Godziny otwarcia
1.	Sklep spożywczo-przemysłowy „Meduza”, ROWY, ul. Nadmorska 31	59 814 19 37	W godzinach pracy sklepu
2.	Sklep spożywczo-przemysłowy „Żuczek”, OBJAZDA, Bałtycka 7	697 842 441	8:00-15:00
3.	Sklep spożywczo-przemysłowy, WYTOWNO 8 A	504 343 367	8:00-10:00
4.	Sklep spożywczo-przemysłowy MACHOWINO 10 A	59 846 12 90	po 15:00
5.	Sklep spożywczo-przemysłowy, GĄBINO, Jesionowa 14	59 814 17 98	Dowóz po indywidualnym ustaleniu z klientem
6.	Sklep spożywczo-przemysłowy, WODNICA 50	505 665 633	7:00-19:00
7.	Sklep spożywczo-przemysłowy, NIESTKOWO	668 619 113	15:00-17:00
8.	Sklep spożywczo-przemysłowy, ZIMOWISKA	601 692 836	17:00-20:00
9.	Sklep spożywczo-przemysłowy, CHARNOWO	667 284 724	17:00-20:00
10.	Sklep spożywczo-przemysłowy, MOZDŻANOWO	600 536 945	7:00-19:00

Żegnamy samorządowców

19 września niespodziewanie zmarł Ryszard Molenda, sołtys sołectwa Dębina. Był jednym z najdłużej piastujących swoją funkcję sołtysów w gminie Ustka. Został wybrany w 1988 roku i nieprzerwanie przez 32 lata służył mieszkańcom i lokalnej społeczności. Był człowiekiem zawsze pogodnym i uśmiechniętym, zaangażowanym w życie nie tylko swojego sołectwa ale całej gminy.

W imieniu radnych, sołtysów oraz pracowników Urzędu Gminy Ustka kondolencje oraz wyrazy wsparcia i otuchy pograżonej w smutku rodzinie złożyła Wójt gminy Ustka Anna Sobczuk-Jodłowska. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 25 września w kościele pw. Matki Bożej Częstochowskiej w Objęździe.

W listopadzie pożegnaliśmy jeszcze dwie osoby, które odegrały ważną rolę w życiu samorządu gminy: Jana Wasielewskiego, pierwszego w historii gminy przewodniczącego rady w latach 1976-1984, oraz Leona Borysiuka, zastępcę wójta gminy Ustka

w latach 1991-1994, a wcześniej, od roku 1986, pełniącemu funkcję zastępcy naczelnika miasta i gminy.

Pomagamy chorym - włącz się do akcji!

Pandemia koronawirusa sprawiła, że postawy takie jak solidarność społeczna i gotowość do niesienia pomocy nabrały nowego znaczenia. Mieszkańcy gminy Ustka są z tymi, którzy walczą o powrót do zdrowia po zakażeniu Covid-19. Przekazują im rzeczy, które są niezbędne podczas hospitalizacji.

Gmina Ustka jako jedna z pierwszych, głównie dzięki inicjatywie wójta Annie Sobczuk-Jodłowskiej, rozpoczęła akcję pomocy pacjentom oddziałów covidowych szpitala w Słupsku. Akcja Stop-Covid została uruchomiona w połowie listopada. Zaangażowali się w nią pracownicy Centrum Kultury Gminy Ustka z dyrektorką Renatą Świąder-Pijąnowską na czele. Akcja polega na zbiorze i dostarczeniu określonych produktów do siedziby

centrum kultury. Na liście najpotrzebniejszych, najważniejszych artykułów znajdują się: mała woda niegazowana z dzióbkiem, chusteczki higieniczne nawilżające, mydło, pasta i szczoteczka do zębów, ręcznik papierowy. Taki zestaw jest nieprzypadkowy, gdyż wynika z pośpiechu jaki towarzyszy transportowanemu pacjentom, którzy działając w ogromnym stresie, często zapominają zabrać podstawowe rzeczy. Dary można było przekazywać pracownikom centrum kultury, ale również umieszczać w pojemniku wystawionym przed drzwiami wejściowymi. Pierwszy transport darów zorganizowany został już pod koniec listopada. Dzięki dwutygodniowej zbiórce udało się zaopatrzyć 122 pacjentów szpitala w Słupsku w przygotowane niezbędne. Akcja wciąż się rozwija. Włączają się anonimowi darczyńcy oraz

instytucje i przedsiębiorcy. Na liście darczyńców widnieją już m.in.: firma Laminopol, KGW z Wodnicy i Gębina, parafianie z kościoła pw. Najświętszego Zba-

wiciela, Zgromadzenie Sióstr Kanioczek, sklepy Limonka z ulicy Grunwaldzkiej w Ustce. Wszystkim darczyńcom w imieniu pacjentów serdecznie dziękujemy.

Prosimy o kolejne dary, gdyż akcja trwa cały czas. O jej postępach informujemy na profilu facebookowym centrum kultury. Poza tym z budżetu gminy zosta-

ło przeznaczone 15 000 zł na zakup kombinezonów ochronnych. Razem pomoc finansowa w 2020 roku dla szpitala wyniosła 30 000 zł.

Pomóżmy potrzebującym

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustce apeluje o pomoc osobom najuboższym i samotnym, w tym bezdomnym.

Pracownicy GOPS są w stanie nieść pomoc każdej osobie, której warunki bytowe mogą utrudnić, bądź uniemożliwić przetrwanie zimy. Apelują więc do mieszkańców gminy o zmowa-

wienie czujności i wrażliwości na los i krzywdę ludzką, a w razie stwierdzenia niepokojących sygnałów o natychmiastowe, osobiste bądź telefoniczne poinformowanie pracowników ośrodka.

Kontaktować się można pod numerami telefonów: 59 814 71 97, 609 528 737 lub 723 399 878.

Biblioteka aktywna w sieci

Trudna sytuacja w kulturze, spowodowana trwającą już dziewięć miesięcy pandemią koronawirusa, zmusiła Centrum Kultury Gminy Ustka, podobnie jak inne instytucje kultury, do przeniesienia części swojej aktywności do internetu.

Mimo obiektywnych problemów, dobrze radzi sobie Gminna Biblioteka Publiczna. Przez cały czas trwania pandemii koronawirusa, z niewielkimi przerwami, można tam wypożyczyć książki. Biblioteka uczestniczy w różnych wydarzeniach, przedsięwzięciach, organizuje spotkania online z ludźmi kultury i pisarzami. Cały czas trwa akcja „Mała książka – wielki człowiek” polegająca na zachęcaniu do rodzinnego czytania od najmłodszych lat. W jej ramach biblioteka zaprasza do odwiedzin najmłodszych czytelników wraz z rodzicami.

Nagrodą oprócz spędzenia czasu w miłej atmosferze jest otrzymanie wyprawki czytelniczej. Cyklicznie odbywają się także spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki. Ciekawie przebiegają spotkania w wersji online z podopiecznymi Domów Pomocy Społecznej z Machowina i Lubuczewa w ramach

projektu „Kultura literacka bez barier”.

W ramach ogólnopolskiej akcji Noc Bibliotek zorganizowano spotkanie edukacyjne dla przedszkolaków ze Szkoły Podstawowej im. Ludzi Morza w Objeździe, na którym pszczelarze z Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Słupsku opowiedzieli dzieciom o życiu pszczół i o tym jak bardzo pszczoły są ważne dla człowieka i świata. Eugeniusz Dańczak z Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Słupsku i Krzysztof Startek z Reblina, właściciel jednej z największych pasiek w regionie, zaprezentowali przedszkolakom wiele charakterystycznych przedmiotów pszczelarza. Na zakończenie każdy uczestnik spotkania otrzymał słodki i zdrowy upominek w postaci słoiczka miodu. Mieszkańcy gminy Ustka mogą na bieżąco poznać ofertę Biblioteki Publicznej w Objeździe na jej profilu facebookowym.

Szkolenia dla seniorów

W świetlicy wiejskiej w Duninowie odbyły się szkolenia dla seniorów oraz opiekunów projektu Srebrna Sieć. Tematem szkoleń była ergonomia otoczenia osoby starszej, omówiono także biologiczny proces starzenia się organizmu, podjęto tematy dotyczące problemów psychicznych osób starszych oraz depresję wieku senialnego.

SZKOLENIE OPIEKUNÓW PROJEKTU „SREBRNA SIEĆ” ŚWIETLICA DUNINOWO 14.10.2020 r.

Prezenty dla seniorów

Choć w tym roku starsi mieszkańcy gminy Ustka nie mogli spotkać się na tradycyjnych Balach Seniora, nie oznacza to,

że nie otrzymają świątecznych upominków. Pracownicy Centrum Kultury Gminy Ustka wraz z sołtysami, radami sołectkimi i

radnymi przygotowali prezenty, które z pomocą naszych pracowników Elfów trafią prosto pod Wasze drzwi seniorów. W paczkach znajdzie się coś dla zdrowia i higieny, ale także słodczyce i świąteczny list od Anny Sobczuk-Jodłowskiej, Wójta Gminy Ustka.

Straż przypomina

Straż Gminna Gminy Ustka przypomina właścicielom psów o obowiązku szczepienia zwierząt przeciw wściekliznie. Brak szczepień zagrożone jest karą w kwocie od 20 do 500 zł. Właściciel lub opiekun psa nie może również puszcząć luzem swojego czworonoga. Popelnienie takiego wykroczenia zagrożone jest karą grzywny w kwocie do

250 zł. Strażnicy przypominają też właścicielom nieruchomości o konieczności uprzątnięcia śniegu, lodu, błota lub innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służącej do użytku publicznego, w tym z chodników położonych wzdłuż należącej do niego nieruchomości. Wykroczenie takie jest zagrożone karą grzywny w wyso-

kości od 20 do 500 zł. Straż gminna prowadzi kontrolę osób bezdomnych na terenie gminy Ustka. Funkcjonariusze zwracają uwagę na warunki mieszkaniowe tych osób oraz przeprowadzają wywiad dotyczący udzielenia ewentualnej pomocy przez straż gminną lub pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustce.

Strażnicy interweniowali

Funkcjonariusze Straży Gminnej Gminy Ustka otrzymali anonimowe zgłoszenie dotyczące pozostawienia worków ze śmieciami w okolicy ogrodów działkowych w Zimowiskach. Jak się okazało, sprawcą wykroczenia był mieszkaniec Słupska. Został on ukarany mandatem karnym w kwocie 100 zł, nakazano mu też natychmiastowe uprzątnięcie odpadów. W Wodnicy patrol straży gminnej ujawnił spalanie odpadów

zielonych na jednej z posesji. Osoba odpowiedzialna za popelnienie wykroczenia została ukarana mandatem w wysokości 50 zł. Nakazano jej też zagaszenie ognia i utylizację odpadów zgodnie z przepisami. Strażnicy gminni na jednej z posesji w Przewłoczu ujawnili dwa pozostawione bez opieki psy. Jak ustalono, właściciel psów przebywa w zakładzie karnym. Zwierzęta zostały decyzją admi-

nistracyjną odebrane i przewiezione do schroniska dla zwierząt w Słupsku. Funkcjonariusze otrzymali zgłoszenie z Charnowa dotyczące zalegających liści przy jednej z posesji, a także znajdujących się na drodze gminnej. Na miejscu interwencji zastano właściciela posesji, z której pochodziły liście. Zobowiązano go do uprzątnięcia zanieczyszczenia, a na koniec pouczono.

Zróbmy sobie szopkę

Z powodu obostrzeń związanych z pandemią koronawirusa tegoroczne spotkanie wigilijne w gminie Ustka nie odbędzie się. Mieszkańcy mogą jednak wziąć udział w bożonarodzeniowych konkursach.

Centrum Kultury Gminy Ustka ogłosiło konkursy na szopkę bożonarodzeniową (17 edycja) i najpiękniejszą kartkę bożonarodzeniową.

Mnogość kategorii i grup wiekowych powoduje, że każdy chętny do udziału w konkursie na pewno znajdzie coś dla siebie. Celem obu konkursów jest po-

szukiwanie talentów twórczych, podtrzymanie tradycji świątecznej, rozwijanie pasji i kreatywności oraz integracja środowisk wiejskich.

W przypadku konkursu na szopkę wybrane prace będą wystawiane w kościołach parafialnych, zaś kartki świąteczne trafią do mieszkańców Domów Pomocy Społecznej.

Szczegóły dotyczące obu konkursów, a potem także ich wyniki, znaleźć będzie można na stronie internetowej i profilu facebookowym Centrum Kultury Gminy Ustka.

Świętowaliśmy niepodległość

Kolejną, już 102, rocznicę Odzyskania Niepodległości Centrum Kultury uczciło w charakterystyczny dla siebie sposób, czyli organizując projekt po nazwie „Niepodległa”. Siłą rzeczy ze względu na zaistniałą sytuację, spowodowaną obostrzeniami sanitarnymi, musiał on zostać okrojony w stosunku do pierwotnych planów. W sposób kameralny ale jakże wymowny święto uczciła, w imieniu całej społeczności gminnej, Wójt Anna Sobczuk-Jodłowska. Złożyła bowiem wiązanek kwiatów pod pomnikiem Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej w Przewłocze. W na-

szej ocenie pomimo ograniczeń powstał projekt, który w sposób podniosły i ciekawy podkreślił znaczenie, wyjątkowość tego święta w najnowszej historii Polski. W przygotowanie i realizację „Niepodległej” zostały zaangażowane takie gminne zespoły jak: „Babiniec” z Rowów, „Chłopki do wzięcia” z Peplina oraz reprezentanci „Pomorzaków” z Objazdy. Indywidualnie projekt wsparli: Maciej Mieliwodzki, Magda Wójcik, Zorza Sędzicka oraz Joanna Płatwa. Wszystkie działania związane z obchodami Święta Niepodległości zostały zawarte w okolicznościowym filmiku udostępnionym na pro-

filu facebookowym Centrum Kultury Gminy Ustka. Znalazły się na nim także filmy, z których jeden animowany adresowany do dzieci, drugi dokumentalny, w sposób przejrzysty przedstawiły postać marszałka Józefa Piłsudskiego i kontekst historyczny walki o odzyskanie niepodległości, kształtowania się zrębów ustrojowych państwa polskiego, walkę o obronę granic. Na słowa podziękowania zasługują także opiekunowie wszystkich świetlic wiejskich. Na każdej z nich zawisa flaga biało-czerwona, dając wszystkim powód do dumy z przynależności do polskiego narodu.

Warsztaty mydlarskie

Pod koniec października siedziba Centrum Kultury Gminy Ustka wypełniła się wspaniałymi zapachami charakterystycznych dla różnych stron świata, a sala konferencyjna została zagospodarowana na pracownię mydlarską. W warsztatach przeprowadzonych przez doświadczonych trenerów z „Lawendowego zakątka” w Machowinie, czyli Sylwię Moch-Piątek i Olgę Geisler, wzięli udział pracownicy Centrum Kultury. Celem szkolenia było nabycie umiejętności tworzenia różnego rodzaju kompozycji mydlanych, które pracownicy Centrum mogliby wykorzystać podczas zajęć praktycznych w świetlicach wiejskich. Szczególnie ważnym elementem tego projektu było zaangażowanie dzieci i młodzie-

ży do wytworzenia prawie 2 tys. kawałków mydła z przeznaczeniem na upominek dla seniorów z naszej gminy. Uczestnicy warsztatów eksperymentowali z barwnikami, kolorami, suszonymi kwiatami, srebrem kosmetycznym. Zapuszczali się w różne zakątki świata zapoznając się z mydlami m.in. czarnym afrykańskim, aloesowym, z masłem shea. Trenerzy Lawendowego Zakątka Machowino pokazywali jak w prosty sposób można tworzyć mydlane arcydzieła, które cieszą oko i są zarazem użyteczne. Powstały mydła w kształcie serc, róż, tarty, motyli, kwiatów, zwierząt. Na koniec warsztatów, które przebiegły w niezwykle sympatycznej atmosferze, każdy z uczestników

otrzymał certyfikat ukończenia kursu. Każdy kursant posiadał wiedzę i umiejętności, które pozwolą mu tworzyć różnego rodzaju mydła, czy to w ramach kolejnych warsztatów, zajęć świetlicowych czy też działań rodzinnych. W czasie warsztatów było pachnąco, aromatycznie, wesoło, a na twarzach uczestników wyciągających mydła z foremek można było zauważyć niedowierzanie, że samodzielnie mogą stworzyć mydlane dzieła sztuki. Plan wciągnięcia dzieci i młodzieży w działania senioralne udało się połowicznie. Kolejne zamknięcie świetlic spowodowało, że rozpoczęły pracę w poszczególnych świetlicach ukończyli pracownicy Centrum Kultury.

Bociany poleciały do ludzi kultury

Zorza Sędzicka, Krzysztof Szpot oraz Krzysztof Plebanek otrzymali Białe Bociany, najważniejsze w powiecie nagrody dla ludzi kultury.

Biały Bocian to doroczna nagroda starosty słupskiego przyznawana w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dóbr kultury. Uroczysta gala podsumowująca rok w kulturze powiatowej i wyróżniająca w niej najbardziej aktywnych animatorów, twórców, działaczy, społeczników działających na rzecz twórczości artystycznej oraz upowszechniania i ochrony dóbr kultury, odbyła się w siedzibie Centrum Kultury Gminy Słupsk. Uroczystość, ze względu na pandemię, była kilkakrotnie przekładana.

Do tegorocznej nagrody zgłoszonych zostało 16 kandydatur, a wśród nich troje zgłoszonych przez centrum kultury, reprezentujących gminę Ustka.

Dwa z trzech Białych Bocianów trafiły do twórców z gminy Ustka. Nagrodę otrzymała Zorza Sędzicka, instruktorka zespołu Babiniec z Rowów, za rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych - wokalnych i teatralnych u dzieci i młodzieży z gminy Ustka, za bogatą działalność społeczną na rzecz kultury i jej upowszechnianie w gminie Ustka. Kolejnym nagrodzonym kandydatem został Krzysztof Szpot, instruktor muzyki w Centrum Kultury Gminy Ustka, za wieloletni dorobek artystyczny, aktywność producencką oraz pracę z wokalistkami i zespołami

z miasta Ustka i gminy Ustka. Biały Bocian trafił też do Krzysztofa Plebana, muzyka i instruktora zespołu Bierkowanek z gminy Słupsk. Ponadto nagrodą pieniężną uhonorowano malarzkę ze Starkowa, obecnie opiekuną świetlicy wiejskiej w Starkowie, Ewę Gruzewską. W jej przypadku podkreślono podejmowane działania artystyczne i aktywność w upowszechniania kultury w środowisku wiejskim. Wszyscy laureaci Białego Bociana, oprócz ogromnej satysfakcji z docenienia ich pracy w lokalnym środowisku przez władarzy powiatu słupskiego, otrzymali nagrody pieniężne. Galę tradycyjnie uświetnili swoimi występami znani w powiecie artyści, wśród których nie zabrakło Roksaney Białek z gminy Ustka.

Przygotuj się do świąt

Jak przygotować jedną z tradycyjnych wigilijnych potraw, jak ozdobić dania, by były nie tylko smaczne, ale również pięknie wyglądały, jak zadbać o wystrój świątecznego salonu, wreszcie jakie ciasto wybrać na bożonarodzeniowy deser – o tym można się przekonać na profilu facebookowym Centrum Kultury Gminy Ustka. Do świąt przygotowaliśmy się wspólnie z fantastycznymi gośćmi.

W ramach akcji „Przygotuj się na święta”, wspólnie z paniami z Koła Gospodyń Wiejskich w Wodnicy upiekliśmy wigilijne pierogi z kapustą i grzybami. Wyjątkowe, bo na cieście kruchochodźkowym, które po wyrobieniu przez ponad godzinę rosło w lodówce. Niepowtarzalny smak świąt może stworzyć każdy, bowiem ze wspólnego kucharzenia powstał film, na którym krok po kroku widać poszczególne fazy przygotowania potrawy. Jest do niego oczywiście dołączony przepis na te wyjątkowe pierogi.

A gdy świąteczne potrawy są już gotowe, warto je pięknie przystroić. O to zadbał kolejny gość – Adam Wasylew, właściciel i szef kuchni uesteckiej restauracji Syrenka. Z warzyw, które znaleźć można w każdej kuchni, pan Adam wyczarował niezwykle efektowne dekoracje.

Ważne jest jednak, że wykonać je może każdy, nawet na dwa dni przed wigilią. Jak je zrobić i czy musimy mieć do ich przygotowania specjalistyczne akcesoria kuchenne? O tym można się przekonać w kolejnym filmiku na facebooku Centrum Kultury Gminy Ustka.

Ale nie tylko świąteczne dania powinny wyglądać pięknie. Ozdobić warto również nasze mieszkania. Świetnym pomysłem są skrzaty, które można wykonać własnoręcznie. Co ważne, do ich produkcji możemy wykorzystać stare materiały, niepotrzebną odzież, ścinki, czyli to wszystko, co mogłoby trafić na

śmietnik. Wystarczy kilkadziesiąt minut, by powstała ozdoba, która jest też świetnym pomysłem na prezent. Jak stworzyć skrzata? To w kolejnym filmiku pokazuje Agata Mądrzyńska ze świetlicy wiejskiej w Gąbinie. Na finał akcji „Przygotuj się na święta” wspólnie z Anną Sobczuk-Jodłowską, Wójt gminy Ustka, przygotowaliśmy słodki deser. Pani Wójt zdradziła nam recepturę ciasta, które od lat gości na jej świątecznym stole. A ponieważ przepis na ciasto dołączony jest do filmiku, każdy chętny może również je przygotować i samemu się przekonać, jak jest smaczne.

Życzenia od przyjaciół gminy

Latem bawiliśmy się podczas ich występów, teraz gwiazdy artystycznych wydarzeń składają bożonarodzeniowe życzenia mieszkańcom gminy Ustka.

To świąteczny pomysł Centrum Kultury Gminy Ustka. W krót-

kich filmikach wprost do mieszkańców gminy mówią gwiazdy wydarzeń, które w tym roku, najczęściej w wakacje, odbyły się na terenie gminy. Życzenia składają: Drab, Andre, Jakub Suchta, zespoły Verba, Two Boys i Fanatic, kabareciarz Krzysztof Hanke, czyli popularny Bercik,

wokalistki Justyna Adamczak i Partycja Pałucka oraz tamburmajor Mirosław Chilanowicz. Jest też muzyczny upominek od pracowników Centrum Kultury Gminy Ustka.

Film z życzeniami zobaczysz można na profilu facebookowym centrum kultury.

Azymut wśród pszczół

W ramach projektu „Azymut na zatrudnienie w CIS Rowy” odbył się wyjazd integracyjno-edukacyjny do pasieki Wędrowna Barć w Krzemienicy. W wyjeździe udział wzięło siedmioro uczestników projektu oraz opiekunowie z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustce i CIS w Rowach. Główną atrakcją była sala pszczelarska, gdzie uczestnicy zobaczyli ekspozycję dawniej używanego sprzętu pasiecznego. Zainteresowaniem cieszył się również szklany ul, w którym pracowały pszczoły.

W ramach projektu „Azymut na zatrudnienie w CIS Rowy” odbył się wyjazd integracyjno-edukacyjny do pasieki Wędrowna Barć w Krzemienicy. W wyjeździe udział wzięło siedmioro uczestników projektu oraz opiekunowie z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustce i CIS w Rowach. Główną atrakcją była sala pszczelarska, gdzie uczestnicy zobaczyli ekspozycję dawniej używanego sprzętu pasiecznego. Zainteresowaniem cieszył się również szklany ul, w którym pracowały pszczoły.

Wybieramy świąteczną dekorację

Wójt gminy Ustka zaprasza do udziału w IV edycji gminnego konkursu na Najładniejszą Bożonarodzeniową Dekorację Posesji w gminie Ustka.

Aby wziąć udział, należy wypełnić kartę zgłoszeniową oraz wykonać cztery zdjęcia udekorowanej posesji: dwa zdjęcia w świetle dziennym oraz dwa po zmroku.

Jeśli obustronnie związane z epidemią na to pozwolą, komi-

sja konkursowa dokona wizji terenowej zgłoszonych posesji. W przypadku braku możliwości odbycia wizji w terenie, konkurs zakończy się rozstrzygnięciem na podstawie nadesłanych zdjęć.

Termin zgłoszeń upływa 23 grudnia o godz. 17. Łączna pula nagród wynosi cztery tysiące złotych. Regulamin konkursu oraz karta zgłoszeniowa znajdują się stronie www.ustka.ug.gov.pl.

Jak śmiecić mniej

Nie wszystko, czego nie potrzebujemy, musi natychmiast trafić do śmietnika. Wiele rzeczy, które, jak się wydaje, jest nam już niepotrzebnych, może dostać drugie życie. Warto też się zastanowić nad tym, co i ile kupujemy. Warto żyć zgodnie z ideą zero waste. To dobre nie tylko dla natury, ale i dla naszych portfeli.

W polskich domach powstaje rocznie 12 milionów ton odpadów, których większość ląduje na wysypiskach. Aż dwa miliony ton trafia do lasów lub domowych palenisk. Tylko 14 procent śmieci poddawane jest recyklingowi, natomiast prawie 80 procent odpadów komunalnych trafia na składowiska.

Co można zrobić, by być bliżej idei zero waste, by kupować świadomie i zacząć zastanawiać się, czy rzeczywiście wszystkie produkty, które kupujemy są nam potrzebne? Poniżej przedstawiamy listę pomysłów, które można wprowadzić w życie od razu.

Zakupy

1. Pozbądź się raz na zawsze foliowych, plastikowych torebek na zakupy. Foliowa torebka służy nam przeciętnie 12 minut - tyle trwa średnio droga ze sklepu do domu. Później zazwyczaj ląduje w koszu.

2. Stwórz własny zestaw startowy „zero waste”. Zanim zabierzesz się za kupowanie niezbędnych rzeczy, rozejrzyj się dookoła - na pewno w kuchni posiadasz choć namiastkę przedmiotów, które możesz ponownie wykorzystać. Taki zestaw, w którym znajdują się np. wielorazowe sztucce, termos, woda w butelce, wielorazowe pudełka na żywność, woreczki bawełniane na zakupy, słoiki zawsze miej pod ręką w samochodzie. To nie musi być wiele przedmiotów.

3. Zwracaj uwagę na ubrania, które kupujesz. Wybieraj takie, które są z naturalnych tkanin i dobrej jakości, aby dłużej posłużyły.

4. Kupując kosmetyki lub żywność, wybieraj te, których opakowanie możesz ponownie wykorzystać, np. ze szklanych słoiczek można zrobić świece.

5. Jeżeli mamy do wyboru kupienie pomidorów w opakowaniu plastikowym lub luzem, zawsze wybieraj produkty, które możesz kupić luzem. Jeśli nie masz możliwości wyboru, zwróć uwagę na to, z czego wykonane są opakowania, w których kupujesz żywność i wybieraj takie, które mogą zostać poddane recyklingowi.

6. Zamiast kupować coś, kiedy mamy zły dzień, zróbmy coś innego - spacer, spotkanie z najbliższymi. Kupowanie pod wpływem impulsu często nie przynosi zamierzonych korzyści.

7. Nie kupuj niczego pod wpływem impulsu. Zawsze przed zakupem zastanów się, czy aby na pewno potrzebujesz rzecz, którą chcesz kupić.

8. Torby wielokrotnego użytku - bawełniane, ażurowe itp. - zawsze zabieraj ze sobą na zakupy.

9. Są takie przedmioty, których dosłownie potrzebujemy 1-2 razy w roku. Więc kiedy np. idziemy na bal karnawałowy

albo wyjeżdżamy na camping - może są miejsca, w których możemy wypożyczyć potrzebne przedmioty.

10. Przedmioty na lata - warto czasem zainwestować więcej pieniędzy w narzędzia, sprzęt, by nam posłużyły przez długie lata.

11. Zamawiasz coś przez internet? Poproś w uwagach, aby Twoje zamówienie zostało zapakowane w jak najmniejszą ilość folii i papieru, a faktura za zamówienie niech zostanie wysłana drogą mailową. Natomiast gdy odbierzesz przesyłkę, nie wyrzucaj kartonu - może przydać się do przechowywania lub nadania przesyłki przez Ciebie.

12. Omijaj produkty pakowane pojedynczo, np. miniaturkowe śmietanki do kawy, cukier w saszetkach, herbata w saszetkach.

13. Kupuj samotne banany. To one najczęściej marnują się w sklepach, ponieważ wszyscy wolą kupić piękną kiść.

14. Zamiast od razu bieć do apteki po lekarstwa, warto zastanowić się, czy są babcine sposoby na przeziębienie. Syrop z kwiatu bzu, czosnek, syrop z cebuli niejednego wyciągnęły z przeziębienia.

Kuchnia, jedzenie
15. Zrezygnuj z jednorazowych kubków na kawę. Jeżeli często kupujesz kawę na wynos, zainwestuj w swój własny termos lub kubek.

16. Plastikowa słomka? Nie, dziękuję. Jeżeli uwielbiasz pić przez słomkę, możesz wybrać papierową, ze stali szlachetnej lub bambusową.

17. Wygospodaruj więcej czasu na zjedzenie posiłku w miejscu, w którym zamawiasz. Zamiast brać danie na wynos w plastikowych pojemnikach, możesz przysiąść na chwilę i w spokoju zjeść ciepły posiłek. Jeżeli nie masz takiej możliwości, zabieraj ze sobą wielorazowe pojemniki na żywność.

18. Woda - konieczne w szklanej butelce lub termosie.

19. Ogranicz spożywanie owoców morza. Według raportu Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa, połowy zrównoważone owoców morza stanowią zaledwie 10,50 procent wszystkich na świecie i w ciągu 30 lat owoce morza zginą doszczętnie. Połowy zrównoważone to takie, które gwarantują przetrwanie danego stada populacji, dzięki czemu może ono spokojnie się

odradzać, a jego biomasa roślinie lub przynajmniej nie spada.

20. Jedz lokalnie i sezonowo. Warto zastanowić się czy w naszej okolicy są jacyś producenci, małe manufaktury, które wytwarzają lokalne wyroby - sery, konfitury, miody itp. lub gdzie możesz kupić ogródkowe warzywa i owoce.

21. Gotuj mniejsze porcje lub gotuj tak, aby wykorzystać wszystko co zostało.

22. Makaron, bułka tarta, ketchup, majonez, wędliny, ciasta, mieszkanki przypraw - są to produkty, które możemy przygotować sami, ograniczając w ten sposób zużycie opakowań.

23. Wykorzystaj ponownie czerstwy chleb, przygotowując zapiekankę lub grzanki do zupy.

24. Przechowuj odpowiednio żywność, by mogła dłużej służyć.

25. Przygotuj w domu swój lunch - nie codziennie trzeba jeść na mieście.

26. Planuj posiłki z wyprzedzeniem i rozważ tak, by wykorzystać wszystkie zakupione produkty.

27. Woda po gotowanych warzywach lub jajkach może służyć jako domowy nawóz do roślin.

28. Masz za dużo jedzenia? Nie wyrzucaj, podziel się nim.

29. Kompostuj resztki, które zostały po przygotowanych posiłkach. Posłużą wiosną jako nawóz pod warzywniak lub rośliny. Kosmetyki, higiena osobista.

30. Zamień szczoteczkę plastikową na bambusową.

31. Zakręcaj wodę podczas mycia zębów, golenia.

32. Postaw na wielorazowe płatki do demakijażu.

33. Wielorazowa maszynka do golenia zamiast tej jednorazowej.

34. Papier toaletowy pochodzący z recyklingu.

35. Zamiień papierowe ręczniki na te bawełniane.

36. Plastikowe patyczki kosmetyczne zamień na te wykonane z papieru lub bambusa.

37. Lubisz pić kawę z ekspresu? Fusy doskonale sprawdzą się jako peeling do ciała.

Odzież, pranie, środki czystości
38. Przekaż lub sprzedaj przedmioty, ubrania, których już nie potrzebujesz. Może akurat komuś przyda się Twój nieużywany przedmiot lub ubranie.

39. Stare koce, prześcieradła, kołdry, poduszki, ręczniki przydadzą się przy pielęgnacji bezdomnym zwierzętom w schronisku.

40. Susz ubranie naturalnie.

41. Zawsze nastawiaj pełną pralkę lub zmywarke.

42. Odpadł guzik, zrobiła się dziura? Czas na naukę cerowania.

43. Wykorzystaj naturalne środki czystości, tj. ocet, wodę, soda, boraks, kwasek cytrynowy, naturalne olejki eteryczne, by posprzątać dom.

44. Używaj gąbki do mycia naczyń, którą można prać, albo drewnianą szczotkę do mycia naczyń.

Bliżej idei zero waste

45. Kto pamięta babciną gumkę do włosów zrobioną ze starych rajstop? Wystarczy, że obetniesz kawałek rajstopy i gumka do włosów jest już gotowa.

46. Segreguj śmieci - to powinno być na porządku dziennym!

47. Zanim podkręcimy grzejniki, może warto założyć ciepły sweter i drugą parę skarpet?

48. Pamiętaj o wyłączeniu światła, kiedy nikogo nie ma w pomieszczeniu.

49. Spróbuj naprawić coś, kiedy się zepsuje, lub pomyśl, jak możesz wykorzystać daną rzecz ponownie.

50. Warto mieć rośliny w domu, ponieważ nie tylko pięknie wyglądają, ale także oczyszczają powietrze.

51. Nie drukuj biletów, jeśli nie ma takiej konieczności. Korzystaj z możliwości pobierania biletów w PDF lub posiadania ich w aplikacji.

52. Zaplanuj mały, przydomowy ogród z ziołami, warzywami. Ziola można hodować także na balkonie.

53. Wykorzystaj wodę deszczową do podlewania warzywnika lub trawnika.

54. Wybieraj spacer do pracy, zamiast auto.

55. Robisz notatki? Zapisuj zawsze dwie strony kartki.

56. Będąc na spacerze, warto jest pozbiierać śmieci, które zauważymy.

57. Zmieniasz wystrój domu? Zamiast od razu wyrzucić stare meble i wyposażenie, warto umieścić w internecie ogłoszenie - spróbuj je sprzedać lub oddać potrzebującej osobie.

58. Napraw obuwie. Pęknięty obcas, lekko odklejona podeszwa - szewc wszystko naprawi.

59. Pióro atramentowe zamiast jednorazowych długopisów.

60. Zanim coś wyrzucisz, zastanów się, czy nie możesz wykorzystać tego ponownie, naprawić, oddać komuś.

SMS powiadomi o zagrożeniach

Mieszkańcy mogą korzystać z bezpłatnego Systemu Powiadamiania SMS o ważnych wydarzeniach w gminie.

Aby otrzymywać bezpłatne powiadomienia, wystarczy wysłać SMS o treści „TAK” na numer 799 448 311 (koszt SMS zgodny z taryfą operatora, w przypadku posiadania pakietu darmowych SMS nie ma żadnych kosztów).

Wystanie SMS o treści „NIE” na ten sam numer oznacza rezygnację z subskrypcji.

Wszystkie otrzymywane SMS są bezpłatne.

System wolny jest od treści reklamowych

i służy tylko komunikacji między gminą a jej mieszkańcami.

Zainstaluj bezpłatnie * Wpisz w google Wyrzuć To! * i pobierz aplikację

Wyrzuć To!

Aplikacja w polskiej wersji językowej!

Wyrzuć To! jest aplikacją pomagającą dbać o środowisko każdego dnia.

"My sami nazywamy go osobistym asystentem recyklingu, ponieważ towarzyszy nam w małych, codziennych decyzjach dotyczących sortowania śmieci."